

AKTIVITA 4: VÝSTAVA: „EKOLÓGIA – AKO SA MA TÝKA?“

Ročník: 9. ročník

Témy ISCED:

Etické aspekty ochrany prírody

Vnímanie prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života, dôležitosť ochrany prírody z hľadiska prosociálnosti (úcta k tým, čo prídu do prírody po nás, či už o týždeň, alebo o sto rokov...) ekologická etika z pohľadu žiaka (zber odpadu, neznečisťovať okolie, šetriť prírodu konkrétnou citlivosťou v bežných životných situáciách – tečúci vodovodný kohútik, zbytočne zažaté svetlo).

Téma Detského činu roka: Pomoc prírode

Čas: 2 x 45 minút

Ciele:

- žiak dokáže pomenovať ekologické problémy vo svojom okolí
- žiak prezentuje možnosti vlastného zapojenia sa do ochrany prírody, respektíve uvedomelejšieho správania sa k prírode

Pomôcky:

Príloha č. 1 – listy (téma ekológie)

Postup:

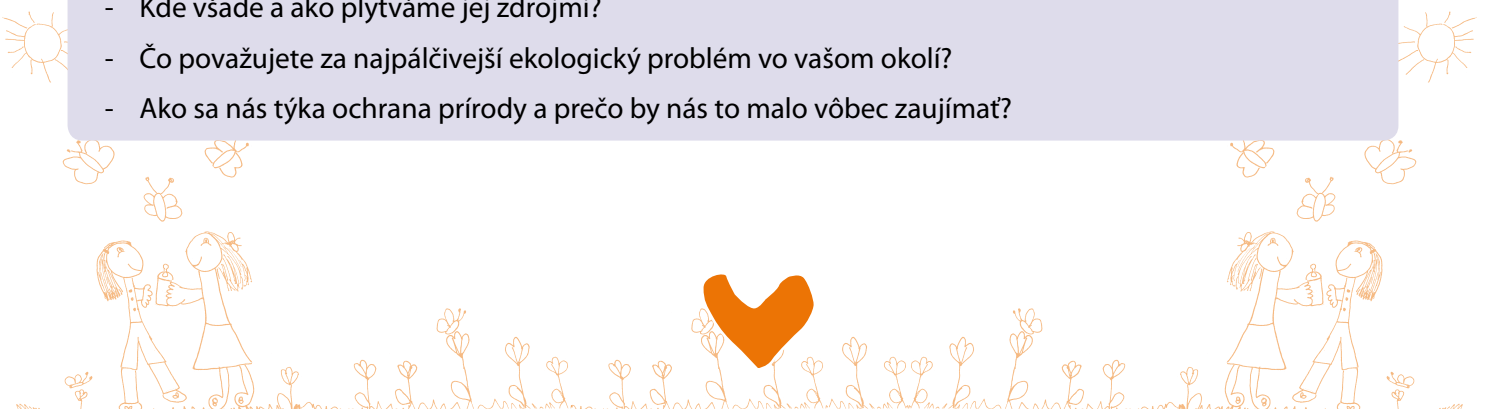
1. VYUČOVACIA HODINA:

EVOKÁCIA – 15 minút

1. Vytvorte spoločne so žiakmi na tabuľu mentálnu mapu problémov ekológie, ktoré vnímajú vo svojom okolí.

Pomôžte si otázkami:

- V akých rôznych oblastiach sme k prírode nešetrní?
- Kde všade a ako plytváme jej zdrojmi?
- Čo považujete za najpálčivejší ekologický problém vo vašom okolí?
- Ako sa nás týka ochrana prírody a prečo by nás to malo vôbec zaujímať?

UVEDOMENIE – 30 minút

1. Rozdajte žiakom listy, ktoré si v skupinách prečítajú (5 skupín v každej 1 list). Na ich základe doplnia do mentálnej mapy na tabuli ďalšie nápady, ako pomáhať prírode.
2. Každá skupina si vyberie jednu oblasť ekológie – jednu problematiku, ktorá sa týka vášho mesta, okolia školy, alebo aj len osobných návykov. Môže súvisieť s prečítaným listom a nemusí.
3. Dajte žiakom za úlohu vymyslieť techniky, akými môžu realizovať projekt mapujúci možnosti ochrany prírody a ekologickejšieho správania sa v rámci vlastnej rodiny, mesta či bezprostredného okolia. (výtvorná tvorba, fotografia, novinárske interview, film, vlastná akcia a jej fotografický záznam, zbierka / zber nejakej suroviny... atď.) Z výsledkov budete vytvárať spoločnú výstavu na túto tému.

REFLEXIA – minút

Na domácu úlohu budú mať realizovať projekt na danú tému danou technikou. Napíšte si mená žiakov, techniku a tému ich „výskumu“.

2. VYUČOVACIA HODINA:

1. Na konci hodiny vyzvite žiakov, aby z domu prípadne doniesli materiál na výrobu vybraných produktov (podľa potreby). Tiež im dajte za „domácu úlohu“ porozmýšľať nad metódami propagácie vášho projektu.
2. Vytvorte spoločne so žiakmi výstavu / prezentáciu v priestoroch školy na tému – „EKOLÓGIA – ako sa nás týka?“ Zapojte čo najviac rôznorodých techník ako uchopiť problematiku ekológie.
 - Výtvarná tvorba
 - Fotografia
 - Krátky film
 - Záznamy rozhovorov
 - Fotodokumentácia žiackej aktivity v tejto oblasti
 - Zber rôznych surovín v spojitosti s výstavou... atď.
 - Priestor pre nápady ostatných žiakov iných tried...
3. Pripravte vernisáž výstavy, na ktorú môžete pozvať zástupcov školy, rodičov, prípadne reprezentantov súvisiacich inštitúcií mesta či obce. Výsledkom môže byť i článok o akcii v miestnych novinách, či príspevok v miestnom rozhlase.

Príloha č. 1 – listy

„Volám sa Adam Firda a mám 13 rokov. Za naším domom tečie rieka Ptáva. S kamarátkou, tiež je z našej školy a volá sa Katka Čerevková, k nej radi chodíme a staviame si rôzne hrádze. Dokonca aj také, cez ktoré sa dá prejsť na druhú stranu. Nedávno, v jednu sobotu, ma mama k rieke poslala znovu, aby sme s kamarátkou Katkou tam opäť vypratali - možno už po niekoľkokrát. Plastové vrecia sme až po samý vrch naplnili odpadmi, ktoré rieka so sebou priniesla, ale aj odpady po „bohužiaľ“ mestských návštevníkoch. Za riekou sme dostali šok. Zo včerajška zostalo neuhasené ohnisko a porozbíjané fľaše. Nechceli sme si predstavovať, čo by sa stalo, keby sa oheň suchou trávou preniesol až k obydliam alebo do hory. Alebo keby zvieratá cestou k vode prechádzali sklenenými črepinami. Nestrácali sme čas úvahami a pustili sme sa do práce. Oheň sme uhasili, črepiny opatrne vyzbierali a nechali sme odkaz – Príroda Vás má rada.“

List napísal a skutok vykonala Adam Firda, v šk. roku 2013/2014 žiak 8. triedy, skutok vykonala Katka Čerevková, v šk. roku 2013/2014 žiačka 7. triedy, ZŠ Dargovských hrdinov 19, Humenné

„Rozhodli sme sa, že pomôžeme prírode v našom okolí. V blízkosti nášho potoka – Kamenca, sme vysadili stromy na voľnom priestranstve po oboch stranách toku. Ruku k spoločnému dielu priložili žiaci z týchto tried: 9.ročník – 11 žiakov, 7. ročník – 1 žiak, 6. ročník – 2 žiaci, 5. ročník – 3 žiaci. Časť žiakov sa podieľala na zbere sadeníc z vyhradeného miesta v lese. Pri tom sme sa opierali o pomoc lesníkov. Sadenice sme nazbierali v rámci turistického krúžku spolu s naším pánom učiteľom. Bolo potrebné ich pripraviť na sadenie na inom mieste. Keď už boli stromčeky pripravené, nachystali sme si pomôcky pre lepšie sadenie. Po týchto prípravných prácach, sme mohli konečne začať sadiť. Chlapci vykopali jamy, dievčatá sadili a polievali. K stromčekom sme potom osadili palce, na ktoré sme potom uviazali stužky a nasprejovali, aby ich videli ľudia, čo chodia kosiť. Poslednou fázou nášho sadenia je polievanie a čistenie okolia. Urobili sme si rozpisy služieb. Každý jeden z nás mal službu pri stromčekom, ktoré sme pravidelne čistili od buriny a pravidelne polievali. Nakoľko nám ide hlavne o pomoc prírode a skrášenie nášho okolia, rozhodli sme sa, že v danom projekte budeme pokračovať aj v ďalších školských rokoch a to aj nezávisle od tohto projektu. Tie stromčeky, ktoré sa neujmú, nahradíme novými a budeme sa o ne starať. Naším cieľom je postupne osadiť všetky prázdne miesta po oboch stranách nášho potoka...“

Skutok napísali a vykonali žiaci Cirkevnej základnej školy, Majer 5, Bardejov – Dlhá lúka

„Túto myšlienku som už dostala dávno, no len teraz sa mi ju konečne podarilo uskutočniť. Začala som vyrábať a pribíjať drevené tabuľky proti znečisťovaniu po prírode našej dediny. Bývam tu už 6. rok. Veľmi ma trápilo, keď som všade videla pohádzané odpadky. Tak som raz so susedom začala zbierať smeti. Nazbierali sme plné vrece a to sme prešli len malý úsek. Odvtedy, vždy keď idem so psom, donesiem z lúk ďalšie a ďalšie smeti. Zbierame aj s kamarátkami... Nazbierali sme 24 vriec. Stále však dookola pribúdali nejaké smeti, tak som si povedala, že upozorním ľudí a spravím tabuľky. Myslím, že do prírody sa nehodia kadejaké plechové tabule. Tak som vymyslela, že ich vyrobím z dreva, s rôznymi nápismi a citátmi. Ako napríklad: „Najväčším dobrom je žiť podľa prírody“ alebo jednoducho: „Neznečisťuj, chráň!“

List napísali zástupcovia Občianskeho združenia Ďumbierik, skutok vykonala Jessica Prečuchová, v šk. roku 2013/2014 žiačka 9. triedy, ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno

Jedného teplého letného dňa som sa vybral na rybačku. Došiel som k vode, pripravil som si náčinie a sadol som si k starej bütľavej vrbe. Začal som chytať ryby. Chytám chytám, keď tu vidím: ryba pláva hore bruchom, za ňou druhá, tretia... Hneď som si pomyslel, že to bude otrávenou vodou. Bežal som na čerpaciu stanicu a kričal som na službujúcemu. Ten mi povedal, nech volám dedovi, lebo ten je rybárska stráž, nech s tým niečo urobí. Dedo zavolať kolegov a pracovníkov povodia a tí zistili, že voda bola otrávená neďalekým podnikom. Postavili steny na zachytávanie otravných látok. Potom som pomáhal dedkovi na loďke vyťahovať uhynuté ryby, aby nedošlo k nejakej epidémii. Rybári mi ďakovali, že som rýchlo oznámil, čo sa stalo, lebo keby to trvalo dlhšie, tak by sa otravné látky dostali aj do druhého ramena rieky.

List napísala a skutok vykonala Marek Macan, v šk. roku 2003 / 2004 – 4. Trieda, ZŠ Palín

V jeden deň som sa s mojím otcom rozhodla, že vyzbieram čiernu skládku odpadu, ktorá bola na Posádke v krásnej prírode pri ramene Váhu. Oslovila som aj kamarátku ktorá bola naším nápadom nadšená. Skládku nám prišiel pomôcť vyzbierať aj otcov kamarát. Spoločnými silami sme vyzbierali dve čierne skládky. Našli sme v nich súčiastky áut, oblečenie, ale aj bežný domáci odpad. Odpad sme hádzali do veľkého kontajnera, ktorá tatko objednal z jednej spoločnosti. Trvalo nám to približne 4 hodiny. Vyzbierali sme 1,08 ton odpadu, ktorý bol vyvezený na legálnu skládku za Hlohovcom. Boli sme veľmi spokojní, pretože sme pomohli prírode, ktorú nadovšetko milujeme.

List napísala a skutok vykonala Alžbeta Oláhová a Dagmar Gažovičová, v šk. roku 2008/2009
žiačky 8. triedy ZŠ Koperníkova 24, Hlohovec

U nás v detskom domove máme peknú mačku. Volá sa Lola. Každý deň jej nalievam teplé mliečko. Ona mi pekne pradije. To asi ďakuje, že sa o ňu takto pravidelne starám.

List napísal a skutok vykonal Mário Rác, v šk. r. 2004/2005 žiak 1. triedy ZŠ Domaníža

Cez leto sme sa so starým otcom rozhodli, že upravíme koryto malého lesného potoka. Najskôr sme povyberali polámané konáre, veľké kamene a potom sme vyhrabali staré bahno a lístie. Okraje potoka sme obložili kameňmi a kvádrami a upevnili železnými tyčami. Potom sme prehĺbili dno tak, aby voda nevytekala z koryta. Takto sme zabránili tomu, aby sa potok za silných dažďov nadmerne nerozvodnil.

Filip Gunda, v šk. roku 2001/2002 žiak IV. C, ZŠ Kanianka

